

Aan het algemeen bestuur

Datum: 29 september 2021

Kwijtscheldingsbeleid Waterschap De Dommel 2022

Voorstel

1. In te stemmen met het voorstel om de kwijtscheldingsnorm te verhogen naar 100% van het bijstandsniveau met ingang van 1 januari 2022.
2. In te stemmen met de vaststelling van nieuw beleid voor de toepassing van de kwijtschelding voor AOW-gerechtigden tot het niveau van de AOW uitkering per 1 januari 2022.

0. Korte samenvatting

Waterschap De Dommel gebruikt een strengere kwijtscheldingsnorm dan alle andere waterschappen en gemeenten in ons gebied. Wij hanteren een niveau van 95% van het bijstandsniveau, terwijl 100% gebruikelijk is. Kwijtschelding is aan de orde als een belastingplichtige de zuiveringsheffing en watersysteemheffing ingezetenen aantoonbaar niet kan betalen. Een burger komt voor kwijtschelding in aanmerking als hij geen betalingscapaciteit én geen vermogen heeft. In dat geval wordt de belasting volledig kwijtgescholden. De betalingscapaciteit is het positieve verschil tussen het netto besteedbare inkomen en de kosten van bestaan (kwijtscheldingsnorm). Burgers met een (bijstands-)uitkering komen in aanmerking voor kwijtschelding bij De Dommel als hun betalingscapaciteit lager is dan 95% van het bijstandsniveau.

Er zijn argumenten om de kwijtscheldingsnorm te verruimen tot 100%. Daarover wordt besloten op voorstel 1. Met een besluit op voorstel 2. wordt de kwijtscheldingsnorm voor AOW-gerechtigden verruimd (zoals in de praktijk al toegepast). Met deze voorstellen wordt het kwijtscheldingsbeleid voor De Dommel voor 2022 en latere jaren door het AB vastgesteld.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In het Bestuur programma staat dat dit jaar het kwijtscheldingsbeleid van De Dommel opnieuw op de agenda wordt gezet.

Redenen daarvoor zijn:

- toetsen of het Algemeen Bestuur nog achter de keuzes staat van ruim 20 jaar geleden,
- eenduidig en transparant maken van ons kwijtscheldingsbeleid; het huidige beleid kan door de komst van nieuwe wetgeving soms op meerdere manieren worden uitgelegd, en
- zodoende voorbereid te zijn op de wetswijziging waardoor, in plaats van administratief beroep tegen een afgewezen kwijtscheldingsverzoek bij het Dagelijks Bestuur, beroep bij de Rechtbank open komt te staan.

1.2. Beleidscontext/Historie

Waterschap De Dommel gebruikt een kwijtscheldingsnorm van 95% van het bijstandsniveau. De Dommel verleent kwijtschelding voor de watersysteemheffing ingezetenen en voor de zuiveringsheffing/verontreinigingsheffing woonruimten. De mogelijkheden om de kwijtschelding te verruimen voor de kosten van kinderopvang en voor kleine ondernemers zijn niet ingezet. De verruiming van de kwijtschelding voor AOW-gerechtigden wordt in de uitvoeringspraktijk van De Dommel wél gebruikt.

De huidige kwijtscheldingsnorm van 95% is uit 1990. De kwijtscheldingsregeling is in 1998 voor het laatst vernieuwd. De verruiming toen van een wettelijke kwijtscheldingsnorm van 90% naar een kwijtscheldingsnorm van 95%, was omdat het waterschap een ruimhartiger beleid wilde voeren.

Een verhoging naar 100% had toen te grote financiële consequenties. Het bestuur heeft het kwijtscheldingsbeleid daarna nog verschillende keren besproken, maar niet gewijzigd.

2. Doel/meetbaar effect

Een geactualiseerd kwijtscheldingsbeleid waarin voor iedere burger duidelijk is hoe De Dommel haar kwijtscheldingsbeleid invult.

3. Uitwerking van het voorstel

3.1. Inhoud en argumenten

Het huidige kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de kwijtscheldingsnorm van 95%. Het Algemeen Bestuur heeft gevraagd naar de financiële consequenties die een verhoging naar de 100%-kwijtscheldingsnorm met zich meebrengt en daarnaast een financieel inzicht van de effecten van de verruiming van de AOW-norm, de kosten van kinderopvang, en openstelling van kwijtschelding voor kleine ondernemers.

Verhoging van de kwijtscheldingsnorm leidt, met een voorzichtige inschatting, tot een verhoging van het kwijt te schelden bedrag door De Dommel van € 1.500.000,- per jaar. (van € 730.000,- aan kwijtschelding in 2021 tot een kwijtschelding van € 2.230.000,-).

Deze € 1.500.000,- komt ten goede aan de groep die boven 95% van de bijstandsnorm zit, maar onder de 100%.

Kwijtscheldingsnorm voor AOW-gerechtigden

De effecten van de verruiming voor de AOW-norm zijn nauwelijks inzichtelijk te maken. De Dommel past deze verruiming per abuis sinds 2012 toe. Dat betekent dat voor deze verruiming nooit bestuurlijk akkoord is gevraagd. Akkoord gaan met deze verruiming zoals voorgesteld onder 2. betekent dus geen nieuw beleid, maar het vastleggen van de huidige uitvoeringspraktijk. In 2021 is aan AOW'ers € 95.000,- aan kwijtschelding toegekend. Met een strengere normering (tot de lagere bijstandsnorm) komt vermoedelijk een groot deel van deze doelgroep niet voor kwijtschelding in aanmerking.

Kosten kinderopvang

Helaas is het niet mogelijk om een berekening te maken voor het meenemen van de kosten van kinderopvang bij de bepaling van de betalingscapaciteit. Navraag bij de gemeenten in het gebied van De Dommel leert dat de kosten van kinderopvang amper worden toegepast. De financiële effecten bij toepassing van de verruiming voor kinderopvang bij De Dommel zijn dan ook gering, omdat het slechts om een beperkt aantal gevallen gaat.

Kleine ondernemers

Gemeenten bieden te weinig inzicht om de financiële effecten van ondernemers op een verruiming bij de Dommel weer te kunnen geven. Uit navraag bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier blijkt dat zij sinds dat zij in 2020 deze kwijtschelding hebben verruimd, in dat jaar 53 verzoeken van ondernemers hebben behandeld. Daarvan zijn er 48 toegewezen. De uitvoeringskosten waren ongeveer € 230,- per dossier. Bij De Dommel zou dit erop neer komen dat de uitvoeringskosten hoger zijn dan de aanslagen voor deze ondernemers.

Tariefstijging voor andere belastingbetalers bij meer kwijtschelding

Als meer kwijtschelding wordt verleend, dan moet de kwijtschelden belastingopbrengst via de tariefstelling door andere burgers worden opgebracht. Dit leidt voor de andere belastingbetalers tot de volgende stijging van de tarieven:

Heffing	Tariefstijging bij verhoging norm naar 100%
Zuiveringsheffing één persoons huishouden (1 vervuilingseenheid)	Ca. € 0,90/jaar
Zuiveringsheffing meer persoons huishouden (3 vervuilingseenheden)	Ca. € 2,70/jaar
Watersysteemheffing ingezetenen (per huishouden)	Ca. € 1,20/jaar

3.2. Risico's

Het huidige beleid leidt nu al geregeld tot vragen van belastingplichtigen en belangenorganisaties. Wanneer we ons beleid niet actualiseren gaat dat verder toenemen. Bovendien moet Waterschap De Dommel dit verouderde beleid voor de rechter kunnen verdedigen.

4. Financiën

De verhoging van de kwijtscheldingsnorm naar 100% heeft als gevolg dat de benodigde belastingopbrengsten, via aanpassing tariefstelling, worden herverdeeld. Daarbij dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Er zijn dus geen gevolgen voor de totale belastingopbrengst.

Deze extra kwijtschelding, dus de gedeelde belastingopbrengst, van € 1.500.000,- moet worden betaald door de overige belastingplichtigen. Voor de verdeling van het extra kwijtscheldingsbedrag over de verschillende categorieën is het van belang te weten dat dit bedrag bestaat uit € 1.100.000,- Zuiveringsheffing en € 400.000,- Watersysteemheffing Ingezetenen.

Het zuiveringsheffingsdeel wordt (naar rato) betaald door alle categorieën die vervuilingseenheden betalen en het watersysteemheffing ingezetenen deel door de ingezetenen met een inkomen boven 100% bijstandsnorm.

Meer informatie over de financiële consequenties en overwegingen voor de kwijtschelding vindt u in de bijlagen bij dit voorstel.

5. Uitvoering en evaluatie

5.1 Bestuurlijke vervolgstappen:

Na besluitvorming in het AB is het voorgestelde Kwijtscheldingsbeleid Waterschap De Dommel 2022 operationeel per 1 januari 2022.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Bijlage(n):

1. Informatieblad; verkenning kwijtschelding en eerste financiële consequenties
2. Scenario's en overwegingen kwijtscheldingsbeleid
3. Overzicht van het toegepaste kwijtscheldingsbeleid in 2021 van de gemeenten binnen De Dommel
4. Overzicht van het toegepaste kwijtscheldingsbeleid in 2021 van alle waterschappen
5. Rekenvoorbeelden op basis van kostentoedeling 2022 met en zonder aanpassing kwijtscheldingsnorm

Besluit

Kwijtscheldingbeleid Waterschap De Dommel 2022

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel zonder hoofdelijke stemming.

- In te stemmen met het voorstel om de kwijtscheldingsnorm te verhogen naar 100% van het bijstandsniveau met ingang van 1 januari 2022.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 29 september 2021.

het algemeen bestuur

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Op ter kennisgeving gezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Besluit

Kwijtscheldingbeleid Waterschap De Dommel 2022

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel zonder hoofdelijke stemming.

- In te stemmen met de vaststelling van nieuw beleid voor de toepassing van de kwijtschelding voor AOW-gerechtigden tot het niveau van de AOW uitkering per 1 januari 2022.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 29 september 2021.

het algemeen bestuur

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Op ter kennisgeving gezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.